

Информационен пакет за единен патент

Да направим Европа
по-привлекателна за
иновации и инвеститори

Септември 2024

Единният патент

ще повиши конкурентоспособността на Европа, като допълни и подсили действащата централизирана европейска система за издаване на патенти. Съвместно с Единния патентен съд на потребителите се осигурява икономически ефективен вариант за патентна закрила и уреждане на спорове в цяла Европа и по този начин се стимулират научните изследвания, развойната дейност и инвестициите в авангардни технологии. Това са жизненоважни стъпки за изграждането на единен технологичен пазар на ЕС.

ЕПВ и фрагментираната патентна система след издаването на патент в Европа

Като патентно ведомство за Европа, Европейското патентно ведомство (ЕПВ) подкрепя иновациите, конкурентоспособността и икономическия растеж в Европа. ЕПВ не е институция на ЕС, а отделна междуправителствена организация, създадена въз основа на [Европейската патентна конвенция \(ЕПК\)](#).

ЕПВ централизирано разглежда и издава **европейски патенти** за [39 договарящи държави на ЕПК](#), която включва не само всички държави членки на ЕС, но и редица държави, които не са членки на ЕС. Това позволява на изобретателите да спестят разходи за паралелни заявки за патент в няколко национални патентни ведомства и същевременно гарантира високо качество на издаваните патенти.

Предоставеният европейски патент обаче не е единно право, а пакет от национални патенти, което означава, че той трябва да бъде валидиран и поддържан по отделно във всяка държава, в която влиза в сила. Този процес може да се окаже сложен и скъп, тъй като може да се наложи документите за патента да бъдат преведени на други езици, да се плащат индивидуални национални такси за валидиране и поддържане, а разходите за наемане на местни адвокати и организации, предоставящи консултантски услуги в различните държави се увеличават.

Този процес може да се окаже сложен и скъп, тъй като трябва да се плащат такси, а разходите в различните страни се увеличават.

Единният патент: по-опростена и по-широка патентна защита на по-ниска цена

Единният патент елиминира тези недостатъци, като позволява на изобретателите да получат единна патентна закрила за цялата територия на държавите членки на ЕС, участващи в системата, по-просто и по-евтино.

Към централизираната процедура преди издаването на патент в ЕПВ сега се добавя и централизирана процедура след издаването му: вместо да валидират своя европейски патент в няколко държави поотделно, притежателите могат да се сдобият с единен патент чрез подаване на едно искане до ЕПВ, функциониращо като едно гише, което отговаря и за централизираното управление на единния патент и свързаните с него плащания на такси. Това значително намалява бюрокрацията и свързаните с нея разходи. Фрагментираната система след издаване на патента означаваше да се плащат различни такси за поддържане в различни размери и в различни валути на различни национални патентни ведомства, които имат и различни правни изисквания, особено по отношение на сроковете. Вместо това, сега

притежателите на единни патенти заплащат на ЕПВ само една такса за поддържане в една валута и при еднакъв режим на срокове и установени начини на плащане. Това не само значително опростява процеса, но и разкрива потенциал за огромни икономии на разходи, тъй като притежателите на патент могат сами да се погрижат за цялото администриране след издаване на патент.

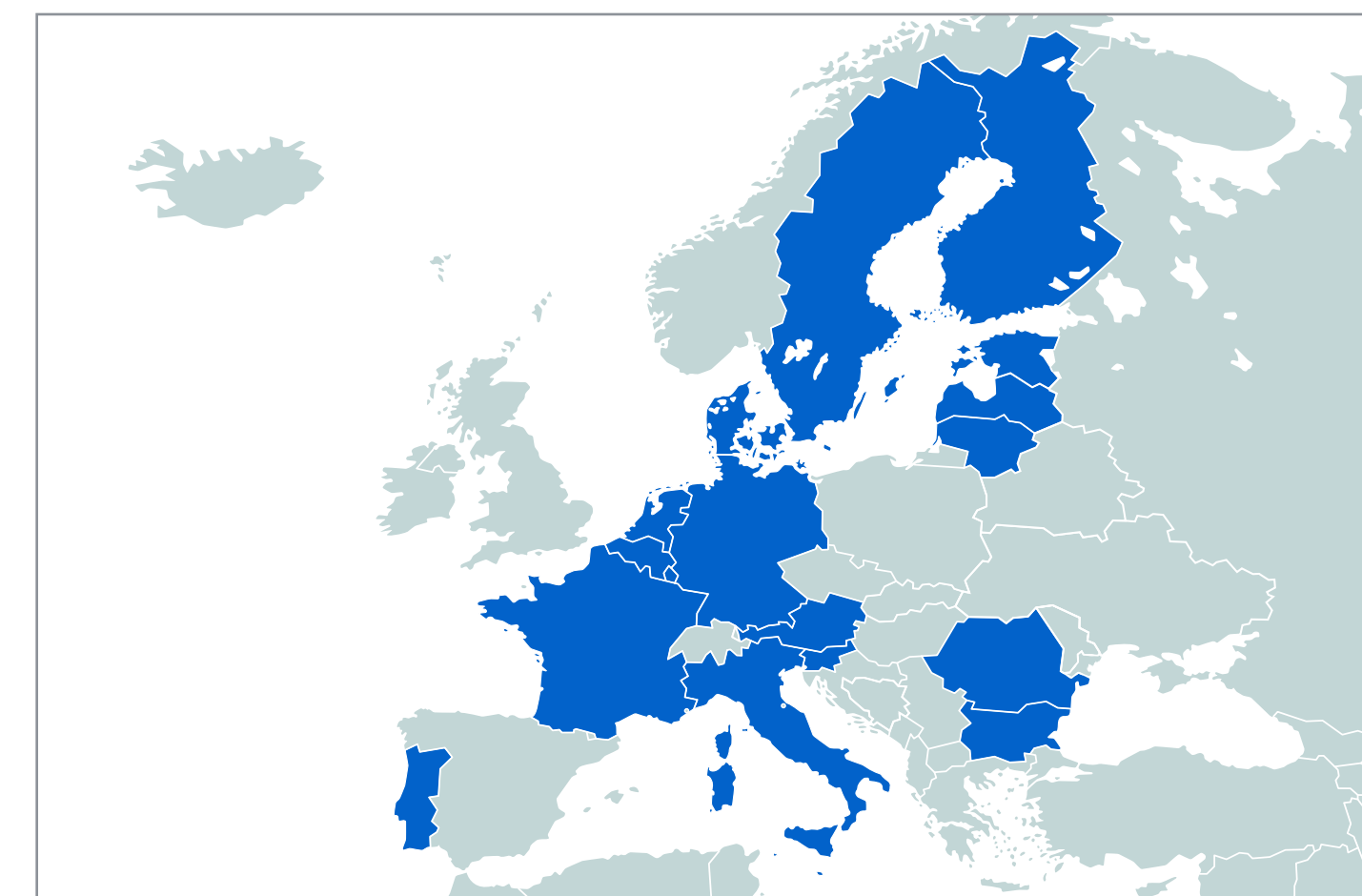
Нещо повече, заявяванията за Единни патенти са напълно безплатни, което означава, че на ЕПВ няма да се дължат никакви такси за подаване, експертиза или издаване. Таксата за поддържане на единния патент също така е установена на много атрактивно и благоприятно за бизнеса ниво: общите разходи за поддръжка на единния патент през първите десет години, което е средният срок на действие на патента, издаден от ЕПВ, ще бъдат по-малко от 5 000 евро.

Такси за подновяване на Единния патент

—	—	11-та година	1 460 Евро
2-ра година	35 Евро	12-та година	1 775 Евро
3-та година	105 Евро	13-та година	2 105 Евро
4-та година	145 Евро	14-та година	2 445 Евро
5-та година	315 Евро	15-та година	2 830 Евро
6-та година	475 Евро	16-та година	3 240 Евро
7-та година	630 Евро	17-та година	3 640 Евро
8-та година	815 Евро	18-та година	4 055 Евро
9-та година	990 Евро	19-та година	4 455 Евро
10-та година	1 175 Евро	20-та година	4 885 Евро

— Допълнителна такса за забавено плащане на такса за поддържане = 50 % от забавената такса за поддържане (Член 2, параграф 1, точка 2 от RFeesUPP)

— Намаление на таксата за поддържане с 15 % в случай на изключителна лицензия (Правило 12 от UPR, Член 3 от RFeesUPP)

Единният патент обхваща следните 18 държави: Австрия, Белгия, България, Дания, Естония, Финландия, Франция, Германия, Италия, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Нидерландия, Португалия, Румъния, Словения, Швеция.

За да получите повече информация относно разходите на Единният патент в сравнение с еквивалентната закрила в само четири водещи европейски държави по класическата европейска патентна система, вижте [Уебсайта на ЕПВ](#).

Въпреки че Единният патент има потенциал да обхване всички държави членки на ЕС, в момента закрила се предоставя за седемнадесет от тях. В бъдеще могат да се присъединят и други държави. За да бъдат обхванати от Единния патент, държавите членки на ЕС трябва да участват в [засиленото сътрудничество](#) (досега 25 са го направили) и да ратифицират Споразумението за Единен патентен съд (UPCA).

Единният патентен съд (ЕПС): централизирано правоприлагане и по-голяма правна сигурност

Централизирано правоприлагане чрез новия Единен патентен съд

Съдебното правоприлагане също се улеснява значително. Досега националните съдилища имаха изключителна компетентност по патентните спорове. Така например исковете за отмяна на европейски патенти трябваше да се предявяват пред националните съдилища, но решението на всеки съд важеше само за територията на неговата държава. Това понякога може да означава, че се налага да се водят паралелни съдебни производства в различни държави членки, а произтичащата от това фрагментация е не само скъпа и много сложна за всички страни, но и крие риск от противоречиви национални решения.

Новият Единен патентен съд (ЕПС) въвежда единна, специализирана и ефективна рамка за патентни спорове на европейско ниво. Като наднационален съд, създаден по силата на международен договор - УРСА - Единният патентен съд е компетентен да се произнася по спорове, включително по искове за нарушение и отмяна, свързани както с единни патенти, така и с класически европейски патенти (въпреки че по отношение на последните ще се прилагат някои изключения по време на преходния период до 31 май 2030г.). Специализираният ЕПС е нова ефективна платформа за правоприлагане и оспорване на патенти, която е от полза както за изобретателите, така и за трети страни и широката общественост. Патентоприетелите вече могат да използват своите патенти по-ефективно, а третите страни и широката общественост могат да искат отмяна на европейски и Единни патенти в рамките на една централизирана процедура. Това слага край на паралелните спорове за един и същ патент в различни държави и по този начин значително намалява разходите по съдебните спорове. В допълнение, ЕПС повишава правната сигурност, като премахва риска от противоречиви национални решения и хармонизира съдебната практика.

Насърчаване на търговията и инвестициите

Както вече е известно, отраслите, в които използването на интелектуална собственост и особено на патенти е над средното ниво, имат по-голям принос към БВП и външната търговия. Приносът им към търговията и преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) между страните от ЕС обаче все още е ограничен, което предполага неизползван потенциал за изграждане на единен пазар на технологиите в ЕС. Фрагментацията на предишната европейска патентна система несъмнено е ограничила разпространението на патентовани изобретения между страните от ЕС. Повечето европейски патенти са валидирани само в няколко държави членки на ЕС, за да се спестят разходите за валидиране и поддържане.

Хармонизирането на патентната закрила чрез Единния патент се очаква да окаже положително въздействие върху търговията и потоците на ПЧИ в отраслите с интензивно използване на ИС и технологии. По данни на проучване, проведено от Европейското патентно ведомство в сътрудничество с Университета на Колорадо Боулдър и Лондонското училище по икономика, приравняването на страните от ЕС към най-добрия съществуващ стандарт за патентна закрила може да доведе до увеличаване на годишния търговски поток с 2 % (14,6 млрд. евро) и на годишния поток на ПЧИ в тези отрасли в ЕС с 15 % (1,8 млрд. евро).

Съгласно проведено проучване изравняването на страните от ЕС по отношение на най-добрия съществуващ стандарт за патентна закрила може да доведе до увеличаване на годишния търговски поток с 2 % и на годишния поток на преки чуждестранни инвестиции с 15 %.

Наред с това широката териториална защита, която предлага единният патент, ще улесни трансграничния трансфер на технологии и сътрудничеството между европейските държави. Централен регистър, който съдържа информация за правния статут на прехвърлянето на единни патенти и лицензии, включително договори за лицензии, ще спомогне за създаването на ефективен пазар за трансфер на технологии в участващите държави членки. Пазарът на технологии също така ще бъде по-всеобхватен: той ще улесни трансфера на технологии и сътрудничеството в областта на научните изследвания със страни, намиращи се в държави, в които досега европейските патенти рядко са били валидирани. На последно място, трансферът на технологии ще се възползва и от намаляването на таксите за поддържане, с които разполагат патентоприжателите, които предоставят лицензии.

Многобройни ползи за компаниите, по-специално за МСП, стартиращите предприятия и университети

**Малките и средни предприятия
и стартиращите фирми ще бъдат
в по-изгодна позиция да решат
дали и кога да се разширяват и да
навлизат на нови пазари.**

Новата система за Единен патент носи много ползи на заявителите, особено за тези с ограничени ресурси, като малките и средните предприятия (МСП), стартиращите предприятия и университети, от които до голяма степен зависи бъдещето на европейската икономика.

Правата на интелектуална собственост играят съществена роля в подпомагането на тези малки предприятия да въвеждат нови технологии на пазара. Те им предоставят възможност да се възползват от предимствата на своята креативност, изобретателност и инвестиции и по този начин да стимулират създаването на по-нататъшни инвестиции и иновации.

Много малки предприятия, които използват патенти в миналото, обикновено разчитат на национални права. В резултат на това те често се оказват без ефективна закрила на своите изобретения в Европа или със закрила само в много малък брой държави. Системата на Единния патент отстранява бюрократичните и финансовите пречки, с които тези малки предприятия се сблъскват при навлизането на пазара на ЕС със своето изобретение, като по този начин им дава възможност да се съревновават по-добре със своите конкуренти. МСП и стартиращите предприятия, които регистрират Единен патент, ще имат по-добра възможност да решат дали и кога да увеличат мащаба си и да навлязат на нови пазари в зависимост от успеха на продукта или от новите възможности за бизнес на други пазари на ЕС. Единният патент осигурява на научноизследователските институции широка закрила на обещаващи изобретения на ранен етап, като улеснява трансграничните партньорства и трансфера на технологии, когато технологията се развие.

Фрагментираната система, която предоставя класическият европейски патент - с всичките си усложнения и възможна необходимост от паралелно водене на съдебни спорове в няколко юрисдикции - също така прави практически невъзможно за малките предприятия да се справят ефективно с патентните спорове, независимо дали като ищец или ответник. Намалените разходи за водене на съдебни дела пред ЕПС вече гарантират, че достъпът до правосъдие и прилагането на патентната закрила вече не зависят от финансовата мощ.

В допълнение, освен това, за субектите с ограничени средства е въведена схема за компенсация и намаляване на таксите. Физическите лица, МСП, организациите с нестопанска цел, университетите и публичните научноизследователски организации, които са подали успешно заявление на официален език на ЕС, различен от английски, френски или немски, имат право на еднократна финансова помощ в размер на 500 евро за разходите си за превод.

По-важното е, че таксите на ЕПС са определени така, че да се постигне правилен баланс между осигуряването на адекватен принос на страните за покриване на техните разходи и принципа на справедлив достъп до правосъдие. Правилата за съдебните такси например включват мерки, които гарантират, че МСП се таксуват с намалена ставка от само 60%. Освен това, когато МСП представи основателни доказателства, че размерът на дължимите съдебни такси застрашава икономическото му съществуване, ЕПС може да възстанови част или дори пълният размер на тези такси. За да се ограничи още повече рискът от съдебни спорове, ЕПС може също така да определи горна граница на възстановимите разходи за спечелилата страна, ако тези разходи могат да застрашат икономическото съществуване на загубилата страна.

Кога стартира новата система?

Новата система на Единния патент **влезе в сила на 1 юни 2023 г.**, когато започна да функционира Единният патентен съд.

Публикувано и редактирано от
Европейско патентно ведомство
© EPO септември 2024
epo.org/unitary

Отговорен за съдържанието:
Дирекция „Патентни разработки и лаборатория за
интелектуална собственост“ (D 5.2.1)
и Отдела за единни патенти (D 5.3.2.2)

Адрес:
Bob-van-Benthem-Platz 1 | 80469 Мюнхен | Германия

Тел:
+49 89 2399-0

Имейл:
support@epo.org

Преводът е осъществен в сътрудничество с
Патентно ведомство на Република България